

U S T A W A

z dnia 12 lutego 2009 r.

o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym

Art. 1. Ustawa określa formy, warunki i tryb udzielania przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym przeznaczonego na przedsięwzięcia mające na celu utrzymanie płynności płatniczej, w tym w związku z rozwojem akcji kredytowej banku krajowego.

Art. 2. Instytucją finansową w rozumieniu ustawy jest:

- 1) bank krajowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.¹⁾);
- 2) spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, o których mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, z późn. zm.²⁾);
- 3) fundusz inwestycyjny w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 157, z późn. zm.³⁾);
- 4) dom maklerski, o którym mowa w art. 95 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.⁴⁾);
- 5) krajowy zakład ubezpieczeń, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 oraz z 2016 r. poz. 615);
- 6) fundusz emerytalny, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 291 i 615).

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1844, 1854, 1864 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 615, 904 i 996.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1158, 1259, 1311, 1830, 1854, 1864 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 615, 904 i 996.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 73, 978, 1260, 1357, 1634 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615, 904 i 996.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586, z 2015 r. poz. 73, 978, 1045, 1223, 1260, 1348, 1505, 1513, 1634, 1844 i 1890 oraz z 2016 r. poz. 65, 615, 904 i 996.

Art. 3. 1. Wsparcie może być udzielane w formie:

- 1) gwarancji Skarbu Państwa;
- 2) pożyczek skarbowych papierów wartościowych;
- 3) sprzedaży skarbowych papierów wartościowych z odroczonym terminem płatności;
- 4) sprzedaży skarbowych papierów wartościowych z rozłożeniem płatności na raty;
- 5) sprzedaży skarbowych papierów wartościowych w drodze oferty kierowanej do określonej instytucji finansowej.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może być udzielone wyłącznie bankowi krajowemu, spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej oraz Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej.

3. W celu zabezpieczenia wierzytelności wynikających z udzielonego wsparcia, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych żąda ustanowienia zabezpieczenia gwarantującego zwrot pełnej kwoty wsparcia wraz z odsetkami.

4. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 3, może być ustanowione w formach przewidzianych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 i 585), ustawie z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 160), ustawie z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. z 2016 r. poz. 297), ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 891) oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym.

5. W przypadku ogłoszenia upadłości podmiotu, któremu Skarb Państwa udzielił wsparcia, o którym mowa w ust. 1, albo otwarcia wobec takiego podmiotu postępowania układowego, przedmiot zabezpieczenia wierzytelności, o którym mowa w ust. 3, nie wchodzi do masy upadłości ani do masy układowej.

Art. 4. 1. Skarb Państwa może udzielić gwarancji spłaty kredytu refinansowego w rozumieniu art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2013 r. poz. 908 i 1036, z 2015 r. poz. 855 i 1513 oraz z 2016 r. poz. 996), zwanej dalej „gwarancją dla Narodowego Banku Polskiego”.

2. Gwarancja dla Narodowego Banku Polskiego może być udzielona do wysokości 50% pozostającej do spłaty kwoty kredytu refinansowego.

3. W przypadku ogłoszenia upadłości podmiotu, któremu Narodowy Bank Polski udzielił kredytu refinansowego, odnośnie do którego Skarb Państwa udzielił gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego, albo otwarcia wobec takiego podmiotu

postępowania układowego, przedmiot zabezpieczenia kredytu refinansowego oraz przedmiot zabezpieczenia gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego nie wchodzi do masy upadłości ani do masy układowej.

Art. 5. 1. Skarb Państwa może udzielić gwarancji spłaty kredytów oraz linii kredytowych, zwanej dalej „gwarancją za instytucję finansową”, przyznanych przez:

- 1) bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucję kredytową – bankowi krajowemu w celu utrzymania przez ten bank wymogów wynikających z norm płynności płatniczej, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
- 2) Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową – spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej w celu utrzymania przez tę kasę rezerwy płynnej, o której mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
- 3) bank krajowy, bank zagraniczny lub instytucję kredytową – Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej na zasilenie funduszu stabilizacyjnego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w celu utrzymania w systemie spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych rezerwy płynnej, o której mowa w art. 38 ust. 1 tej ustawy.

2. Instytucja kredytowa, bank zagraniczny oraz bank krajowy udzielający kredytu, o których mowa w ust. 1, nie mogą pozostawać z bankiem krajowym, któremu został przyznany kredyt lub linia kredytowa, w relacjach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 14–16 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

3. Przez kredyt, o którym mowa w ust. 1, rozumie się również emisję lub wystawienie przez bank krajowy, spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową dłużnych papierów wartościowych.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielać, w imieniu Skarbu Państwa, gwarancji spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wynikających z tytułu dłużnych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 3, wyłącznie dla papierów wartościowych wyemitowanych z terminem zapadalności nie krótszym niż 3 miesiące i nie dłuższym niż 5 lat.

Art. 6. 1. Gwarancja dla Narodowego Banku Polskiego oraz gwarancja za instytucję finansową obejmuje spłatę kredytu wraz z odsetkami umownymi oraz innymi kosztami związanymi z kredytem.

2. Gwarancja dla Narodowego Banku Polskiego oraz gwarancja za instytucję finansową nie może obejmować spłaty kredytu wraz z odsetkami, którego zabezpieczenie stanowią skarbowe papiery wartościowe oraz papiery wartościowe wyemitowane przez Narodowy Bank Polski – do wysokości ich wartości nominalnej.

3. W przypadku zabezpieczenia gwarancji, o których mowa w ust. 1, przelewem wierzytelności hipotecznych lub wierzytelności zabezpieczonych zastawami rejestrowymi na Skarb Państwa przechodzą odpowiednio hipoteki lub zastawy rejestrowe z dniem udzielenia tych gwarancji. Przepisów art. 79 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2019 r. poz. 2204 oraz z 2021 r. poz. 1177) i art. 17 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów nie stosuje się.

4. Do chwili ujawnienia cesjonariusza w odpowiednim rejestrze przelew wierzytelności, o którym mowa w ust. 3, jest bezskuteczny w stosunku do dłużnika rzeczowego. W razie wygaśnięcia hipoteki albo zastawu rejestrowego przed ujawnieniem cesjonariusza w odpowiednim rejestrze cedent jest obowiązany dokonać wszelkich czynności umożliwiających wykreślenie hipoteki z księgi wieczystej albo zastawu rejestrowego z rejestru zastawów.

5. Z chwilą zawiadomienia sądu, sądu polubownego lub organu prowadzącego postępowanie administracyjne o przelewie wierzytelności na zabezpieczenie gwarancji, o których mowa w ust. 1, Skarb Państwa wstępuje z mocy prawa w miejsce instytucji finansowej do postępowań cywilnych, administracyjnych, sądowo-administracyjnych oraz przed sądami polubownymi, dotyczących przelanych wierzytelności, bez zezwolenia strony przeciwnej albo osoby trzeciej, która ma interes prawny.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do instytucji finansowej w zakresie wstąpienia w miejsce Skarbu Państwa do postępowań po spłacie należności z tytułu udzielenia gwarancji, o których mowa w ust. 1, na podstawie zaświadczenia wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

7. Z chwilą zaspokojenia należności Narodowego Banku Polskiego z tytułu udzielenia kredytu refinansowego, o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim – w przypadku braku zaspokojenia Skarbu Państwa z tytułu wypłaty gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego – na Skarb

Państwa z mocy prawa przechodzi nadwyżka środków pieniężnych i pozostałe zabezpieczenie tego kredytu, a w przypadku, w którym zabezpieczenie to stanowią wierzytelności, na Skarb Państwa z mocy prawa przechodzą także wszelkie prawa związane z tymi wierzytelnościami.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Skarb Państwa wstępuje z mocy prawa w miejsce Narodowego Banku Polskiego w stosunki prawne dotyczące przejętego zabezpieczenia. Przepisy ust. 3–5 stosuje się odpowiednio.

9. Z chwilą zaspokojenia należności Skarbu Państwa z tytułu wypłaty gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego – w przypadku braku zaspokojenia Narodowego Banku Polskiego z tytułu udzielenia kredytu refinansowego, o którym mowa w art. 42 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, zabezpieczonego tą gwarancją – na Narodowy Bank Polski z mocy prawa przechodzi nadwyżka środków pieniężnych i pozostałe zabezpieczenie tej gwarancji, a w przypadku, w którym zabezpieczenie to stanowią wierzytelności, na Narodowy Bank Polski z mocy prawa przechodzą także wszelkie prawa związane z tymi wierzytelnościami.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Narodowy Bank Polski wstępuje z mocy prawa w miejsce Skarbu Państwa w stosunki prawne dotyczące przejętego zabezpieczenia. Przepisy art. 43a ust. 1–3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku udzielenia gwarancji za instytucję finansową przepisy ust. 7–10 stosuje się odpowiednio.

Art. 7. Wypłaty z tytułu gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego oraz z tytułu gwarancji za instytucję finansową są pomniejszane o spłaty kredytu dokonane przez kredytobiorcę oraz o kwoty uzyskane przez Narodowy Bank Polski, bank krajowy, bank zagraniczny, instytucję kredytową lub Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, w wyniku zaspokojenia się z przedmiotu zabezpieczenia tego kredytu.

Art. 8. Od gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego oraz gwarancji za instytucję finansową jest pobierana opłata prowizyjna.

Art. 9. Do gwarancji dla Narodowego Banku Polskiego oraz do gwarancji za instytucję finansową nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2015 r. poz. 1052 i 1854), z wyjątkiem art. 31.

Art. 10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, może udzielać pożyczek skarbowych papierów wartościowych.

Art. 11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, może udzielać wsparcia poprzez sprzedaż skarbowych papierów wartościowych z odroczonym terminem płatności, sprzedaż skarbowych papierów wartościowych z rozłożeniem płatności na raty lub sprzedaż skarbowych papierów wartościowych w drodze oferty kierowanej do określonej instytucji finansowej.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi przez wydanie listu emisyjnego warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 10 i 11, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

2. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną;
- 4) walutę, w której może następować emisja, lub sposób określenia waluty emisji;
- 5) cenę zbycia lub sposób jej ustalenia, o ile emisja nie następuje w celu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 8) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 9) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

Art. 13. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 10 i 11, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych papierów wartościowych.

Art. 14. 1. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w niniejszej ustawie, nie stosuje się przepisów art. 95–97 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.⁵⁾).

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195.

2. Emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w niniejszej ustawie, nie wlicza się do limitów określonych w ustawie budżetowej.

3. Wartość nominalną zobowiązań z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w niniejszej ustawie, zalicza się do długu Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 15. 1. Wsparcia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, udziela, w imieniu Skarbu Państwa, na wniosek instytucji finansowej minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze umowy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwę instytucji finansowej;
- 2) wysokość wnioskowanej kwoty wsparcia;
- 3) informacje o aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej instytucji finansowej;
- 4) formy proponowanego zabezpieczenia.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może udzielić wsparcia po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego oraz Prezesa Narodowego Banku Polskiego, a w przypadku wsparcia udzielanego bankowi – również Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

5. Umowa o udzielenie wsparcia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, powinna określać w szczególności:

- 1) formę wsparcia;
- 2) wysokość wsparcia;
- 3) warunki wsparcia, w tym:
 - a) cele wykorzystania udzielonego wsparcia,
 - b) planowany rozwój akcji kredytowej, w przypadku gdy wsparcie udzielane jest bankowi krajowemu w związku z rozwojem tej akcji,
 - c) ograniczenia w zakresie wypłaty dywidendy,
 - d) ograniczenia w zakresie polityki płacowej wobec członków organów instytucji finansowej oraz kadry kierowniczej;
- 4) formę zabezpieczenia wiarygodności wynikających z udzielonego wsparcia;
- 5) koszty ponoszone przez instytucję finansową związane z udzieleniem wsparcia, w tym wysokość opłaty prowizyjnej;
- 6) okres, na jaki udziela się wsparcia.

6. Komisja Nadzoru Finansowego wykonuje kontrolę nałożonych na instytucję finansową w umowie o udzielenie wsparcia warunków, w tym ograniczeń.

6a. Zasady wykonywania kontroli, w przypadku wsparcia udzielonego podmiotom, o których mowa w art. 2 pkt 2, określa umowa o udzielenie wsparcia.

7. Odmowa udzielenia wsparcia nie stanowi podstawy roszczeń instytucji finansowych oraz osób trzecich wobec Skarbu Państwa.

Art. 16. 1. Na podstawie dokumentów związanych z wierzytelnością Skarbu Państwa z tytułu udzielonego wsparcia minister właściwy do spraw finansów publicznych może wystawić tytuł wykonawczy.

2. W tytule wykonawczym należy oznaczyć:

- 1) organ, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona;
- 2) dłużnika zobowiązanego do zapłaty;
- 3) wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności;
- 4) datę wystawienia tytułu wykonawczego;
- 5) umowę, z której wynikają dochodzone roszczenia;
- 6) wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia.

3. Tytuł wykonawczy należy opatrzyć pieczęcią organu wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w jego imieniu.

4. W przypadku egzekucji przeciwko kilku osobom lub z kilku części składowych majątku dłużnika można wystawić dalsze tytuły wykonawcze.

Art. 17. Jeżeli dług wynikający z udzielonego przez Skarb Państwa wsparcia przejdzie na osobę trzecią lub gdy obowiązek spełnienia świadczenia z tytułu udzielonego wsparcia przeszedł na tę osobę w wyniku spadkobrania lub przekształcenia osoby prawnej, podstawą prowadzenia egzekucji przeciwko takiej osobie może być tytuł wykonawczy oparty na tytule wykonawczym, o którym mowa w art. 16.

Art. 18. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może, po zasięgnięciu opinii komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu, w drodze rozporządzenia, dokonywać przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między częściami i działami budżetu państwa w celu realizacji zadań wynikających z przepisów niniejszej ustawy.

Art. 19. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przedstawia komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu kwartalną informację o podejmowanych

działaniach będących realizacją postanowień niniejszej ustawy w terminie 30 dni od zakończenia kwartału.

Art. 20. (uchylony)

Art. 21. (pominięty)

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia⁶⁾.

⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 13 marca 2009 r.